

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 2 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt — kr.
Negyed évre . . . . . — frt 50 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-éteri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Petőfi Sándor.

Mint meteor fut végig a mai napon hazánk egén Petőfi Sándor szelleme.

Ötven hórús esztendő viharzott le a nemzet felett az időtől, midőn Petőfi életét Segesvár mezején a hazaszeretet lángja felemésztette.

Gyász dalt énekel a magyar nemzet a nagy idők fél százados évfordulóján, hogy mély s méltó gyásszal, fenkölt ünneppel rója le tisztelete, kegyelete adóját nagy költője szelleme iránt.

Nagy volt Petőfi minden ízében s még mivé válhatik, ha nem kelletik neki élte virágában halált halnia, éppen azért magasztosul fel ma minden magyar szív s egy virággal óhajta gazdagítani ama díszes koszorút, mit ma a nagy szellem szobrára helyez a kegyelet.

Benne a nemzet nem csak hős katonát, nem csak egy szellem óriást, de a hazáját oly forrón szerető fiát veszté el, kinek lelki szemei a csata zajában s az ágyuk bömbölő morájában is a haza egén csak egy ragyogó csillagot láttak: „Szabadság“.

Petőfi és Bem! szabadságharcunk ez ikernagyságának neve elválaszthatlan. Csodálatos találkozás a sorsnak, hogy miként forr össze egy lélekké a nagy magyar költő lelke a lengyel szabadsághőseivel. Együtt járnak a harczmezején, az önzetlen szeretet láncza fűzi őket együvé, hogy egyikük hadvezér, a másik pedig alárendelt segédtsízt, csak külsőség, a meleg rokonszenvet azon körülmény jelezte, hogy mindig együtt voltak.

Igen szépen mondja a „Magyar Nép“: Petőfi megtudta érteni, ki volt Bem. Megértette, hisz az ő lelke ugyanattól volt viselő, amitől Bemé. Az ő zászlajára az volt fölírva:

„Talpra magyar“!

Bem zászlajára pedig:

„Előre“!

Petőfi, ki atyját 49-ben veszté el, Bemet „második atyjának“ mondta s lelkesült ragaszkodásában nyíltan vallá,

hogy Bem nagyobb hadvezér, mint a nagy Napóleon volt s hozzá egyedül a karthágóiak nagy hadvezetője, Hannibál fogható.

Bem nem kevesebb lelkesedéssel csüngött lánglelkű költőnkön. — Valóban apai szeretettel vette körül őt, a ki a szabadságért egy imádott hitvest s egy imádott csecsemőt — véréből való vért — hagyott el, hogy soha se lássa őket többé viszont.

Segesvár vértől áztatott mezején egy szobor hirdeti ma Petőfit s benne a nemzet dicső multját.

Néma e szobor s mégis keneteljesen szól a mai nemzedékhez.

Vetélkedjete egymással a haza érdek nélküli szeretetében; a béke áldásait a haza felvirágzására használjátok. Ha pedig a harczok angyala suhogtatja véres pallósát a nemzet élte egén, vért és életet a hazáért! Petőfi követésére hi fel a szobor minden magyart. Ragyogó példával ment ő elő: szerette hazáját békében, háboruban, életben, halálban, szív s magyar hazáért vert, szívének utolsó dobbanása is a harcztéren a magyar hazáért volt.

Teendőink.

II.

Központi iskola és kiseddóvó Mindkettő régen vajudó ügy s még mindig az eszmecsere tárgya, ennél tovább nem vittük.

A központi iskola fogalma nem új itt, már pár évtizede, hogy kísért. Volt már tere s költségvetés is a 70 es években s azt gondoltuk, hogy már-már megvalósul a terv, csak rövid idő kérdése s telépül a kor kívánalmainak megfelelő iskolaház.

Hogy ez nem történt meg, részben jó is volt, mivel utólag belátjuk, hogy az igényeknek ma már ez épület sem felelt volna meg teljesen, mert e terv s költségvetés kelte óta tantermeinket szaporítottuk, itt van az államosítás, mintegy három tantermet kell nyitnunk, mindezekből világos, hogy ha az időben felemeljük a központi iskolát, ma már kezdhetnők előlről a költséges építkezést.

De van-e szükségünk központi iskolára? Elágazók a vélemények, kik szükségesnek tartják a központi iskolát, úgy okoskodnak, hogy építenünk igyis-ugyis kell, mert a létesítendő három osztályt a községben el nem helyezhetjük; jelenlegi szétszórt iskolaépületeink közül csak egy van, mely eredetileg iskolának épült, a többi egyszerű lakóház, vagy korcsma volt s a rajtuk eszközölt módosítások sem kvalifikálták azokat a kor követelményeinek megfelelő iskolaépületekké, nagyobbbrészt alacsonyok, hiányosan szellőzhetők, sötétek, szóval csak szükségpótlók voltak s ma már a muzsák szolgálátára nem valók. Mások szerint egy központi iskola emelésének szükséglete fenn nem feroz Ezeknek is meg van a maguk érve mit figyelmen kívül hagyni nem szabad. Első rendben a közegészségi ügygyel argumentálnak.

A koncentrált iskolánál az egyik osztályban mutatkozó járványos betegség miatt a többi osztály növendékei is veszélyeztetik egészségüket s egyik osztály bezárása maga után vonja azonnal a többi osztály bezárását is s ez természetes, a mennyiben a közös folyosón, udvaron érintkező osztályokat elszigetelni egymástól nem lehet; ellenben mindezen baj a decentralizált iskolánál — miként arról a mult években meggyőződünk — nem oly könnyen, vagy éppen nem áll elő. Ervül hozzak fel továbbá a község nyomasztó anyagi helyzetét; a központi iskola építése az adózók megerőltetésével járna, a meglévő iskolák megpotom áron kerülnének más kézre.

Iskolaépületül szolgálhatna szerintünk a mai 3-4-ik leány osztály (Béres féle iskola); a kórházi 2-ik leány-osztály a Hám-féle tanterem, az 1-ső fiu s 1-ső leány-osztály megfelelő tantermet nyerhetne a felső vendéglő átalakításával. A szarvas-féle iskola telken összpontosították aztán a többi osztály.

Bármennyire méltatjuk is ez utóbbiak érveit, mégis velük egy nézetben nem lehetünk. Nem tagadjuk, hogy ragályos betegség felléptével nagy nehézséggel jár a gyermekek egészségének fentartása, de ezt nem tartjuk oknak arra, hogy a központi iskola eszméjét elejtsük, mert hiszen a szomszédainknál látunk összpontosított iskolákat, egymás hátán — úgy szólván — zsufolt osztályokat, de eddig még szembezők hátrányairól hirt soha se vettünk. Ha fentartjuk a mai iskolaépületeket, illetve átalakítjuk az átalakíthatókat, sokat költünk és toldozás-foldozásból fog állani ismét életünk s becsületes tanteremünk még se lesz.

Ezen észrevételünk után nyílt kérdés-

nek hagyjuk a központi iskola ügyét, hogy mások is hozzászólhassanak.

A kisdedóvó is körülbelül két évtized óta folyton felszinen forgó kérdés.

A mikor a tanügyi hatóság részéről presszionálva vagyunk, foglalkozunk a kisdedóvóval, de a mint a fellegek csak némileg is eloszlanak községi életünk lát-határáról, ismét mélyen halgatunk.

Ma már oly kérdés a kisdedóvó ügy, melyet halasztgatni egyik évről a másikra lehet ugyan, de előle végleg kitérni nem.

Tény, hogy szegények vagyunk s minden adófizető eléggé görnyed a köz-terhek sulya alatt. De dacára ennek valami mégis tehetnök e korszerű eszme: a kisdedóvás fejlesztésére.

Volt itt magán óvoda a fentebbi években, a község segítette az óvónőt s ez tiszteletdíja arányában a szegény sorsu szülők kis gyermekeivel is foglalkozott a nélkül, hogy ebből a szegény szülőkre bizonyos teher hárult volna.

Egy nagy lépést tenne a község előre a kisdedóvás terén, ha alkalmat nyújtana ismét egy magán óvónőnek egy tisztán magánjellegű óvoda nyitására az által, hogy helyiséget adna neki, hol maga az óvónő is lakhatna.

A módosabb szülők gyermekei mérsékelt havi díj: pl. 1 frt mellett nagyobb számban látogatnák a kisdedóvót s csekély honorárium mellett a szegény sorsu gyermekeknek is alkalmat nyújthatna a község az óvóiskolába való járásra.

Igaz, hogy ez palliatív jellegű megoldása volna a kérdésnek, de legyen inkább valami, mint semmi, mert semmiből

semmisem lesz, ellenben az ajánlott módja az óvás megkezdésének nem csak hízag-pótló lenne, de a kisdedóvó kérdés végleges megoldásának egyengetné utját.

Petőfi ünnepély.

Segesvár Petőfi halálának ötven éves évfordulóját mély és méltó kegyelettel ünnepli ma.

Ott tűnt le örökre nemzeti egünk e fényes csillaga, méltó, hogy ugyanott legyen gyászos kimulása ötven éves fordulóján a nagy szellemet dicsőítő ünnepek központja.

Segesvár felé tekint ma minden szem; ott van ma lélekben minden a hazáját igazán szerető magyar, hogy egyesítse kegyeletét az ott jelenlevő sokezek érzelmeivel, mikkel ma Petőfi szellemének anynyi melegséggel adóznak.

De a jelszó, mit Segesvár kiadott, riadóul szolgált az egész hazának. Petőfi szellemének hódol ma széles e hazában mindenki, városok, községek versenyeznek ma, hogy minél disztigváltabb fényvel emlékezzenek vissza a nagy szellemre, a ki annyi tanulságos költeménnyel tanítja ma is nemzetét s bár félszázadot túlélték már ezek, mégis újak s azok maradnak, míg magyar él a földön.

Községünk is kedves kötelességet véi

leróni Petőfi iránt, midőn a mai napon ünnepséget rendez a következő programmal:

1. *Megnyitó*, tartja: Vidovich Antal főszolgabíró ur.

2. *A rab*. Petőfi Sándortól. Szavalja Gelsy Mariska kisasszony.

3. *Petőfi bölcséletéről*. Irta: dr. Kiss Sándor. Előadja: * * *

4. *Czimbalomjáték*. „Biró uram“ „A fonóban szól a nóta“; „Juhászlegény“ Petőfítől. Előadja: Serly Olga kisasszony.

5. *Petőfi végnapjai a segesvári harcztéren*. Előadja: Koncz Lajos ur.

6. *Talpra magyar!* Szavalja: Humay Nándor ur.

7. *Hymnus*. Enekli Almásy László ur vezetése mellett a közönség.

VEGYESEK.

— **Petőfi ünnepség.** Ma esti 8 órakor a Keresztes Ferencz termében társadalmunk több tagja Petőfi halálának ötven éves évfordulója alkalmából ünnepséget rendez, melyre a rendező bizottság a hazafias közönséget tisztelettel meghívja.

— **Időjárás.** Ismét szeszélyes időjárásról írunk. F. hó 24-én óriás hőség, este vihar jellemezték a napot. Természetes folyománya ugyan a rekkenő hőségnek a zivatar, de rendszerint ez egy nagy vidé-

TÁRCZA.

Bizony mondom, hogy győz most a magyar . . .

Bizony mondom, hogy győz most a ma-
[gyar,

Habár ég s föld ellenkezőt akar!
Azért nem győzött eddig is e hon,
Mert soha sem volt egy akaraton;
Most egy a lélek, egy a szív, a kar . . .
Mikor győznél, ha most sem, óh magyar?
Egy ember a haza, s ez halni kész,
S ezért, oh népem, ép ezért megélsz,
S dicső lesz élted, boldog és szabad,
A milyen senkié a nap alatt!
S én bátran állom a csaták tűzét,
Tudom, hogy a golyó nekem nem vét,
Tudom, hogy a sors őriz engemet,
Hogy engem megölni nem lehet,
Mert én leszek, nekem kell lenni, ki
Ha eleninket mind a föld fedi,
Megéneklek majd diadalmadat,
Szabadság, és a szent halottakat,
A kiknek vére volt keresztvized
S halálhőrgése bölcsőenedek;
Meg kell, hogy érjem azt a szép napot,
Midőn áldásodat reánk adod,
S mi annyi áttoktéljes év után
Sirunk, mosolygunk az öröm mián,
Midőn, mit eltört láncunk ad, a neze
Egy szabad nemzet imádsága lesz!
Meg kell, hogy érjem azt a nagy napot,
A melyért lantom s kardom fáradott!

(Maros-Vásárhely.)

Petőfi.

A bosszu.

Gyönyörű holdvilágos őszi est volt. A hold ezüstös fényénél bevilágítá az egész tájat. Csend honolt mindenütt, csak az éji madár zavarta egy-egy huhogással a halotti csendet.

A pusztá közepén vigan a lobogó tűz körül ül néhány csikós bojtár. A tűzön nagy bográcsban fő az izletes gulyás-lé melynek orresiklandó szaga mámorítóan hat a körüle ülő legénységre, kik pajkos beszélgetés közt ölték az időt, míg a hus megfőtt.

Leemelték a tüzről a gőzölgő bográcsot s körül ülték mindannyian, hogy jóízűen költsék el a vacsorát.

— Bandi! — szóla oda egy alig 20 évesnek látszó legényhez Józsi, a legszebb bojtár — hát csakugyan olyan nagyon a szivedre vetted annak a vén asszonynak a szavát? En nem hiszem, hogy az a leány megcsalt volna téged.

— Akkor csak nem mondaná az asszony? En ismerem őt; nem olyan szószátyár ő, hogy a más boldogságát csak úgy pusztán feldulja.

— Hiszen úgy néz ki az a leány, mint egy ártatlan bárány.

— Igaz, hogy színében olyan, de hogy szive milyen? . . .

— Azt már én sem tudom Bandi öcsém.

— Majd megtudom én még az éjjel, hogy kit szeret.

— Talán ki lesed őt?

— Igen és ha igaz, akkor . . .

Mély sóhaj szakadt fel kebléből, mely nem engedé, hogy irtózatoss gondolatát száján kiejtse. Kikelt arcából azonban lehetett látni, hogy mily nagy bosszút for-

ral magában. Fölállott, vállára veté czifra szűrét és elindult be a falu felé.

Mély bánatba merülve halad keresztül a réten azon jól ismert ház felé, melynek kertje alatt annyi boldog esti órákat eltöltöttek együtt azzal a leánnyal, kiről most az egész faluban azt susogják, hogy őt megcsalta.

Ovatosan haladt a kert kapujáig, kerülve minden kis levélkét, nehogy zörrenésével elárulja közeledtét.

A hold ezüstös fényénél Bandi egészen felismerheté szeretőjének arcát, amint a kert egyik fája alatt lévő padocs-kán ülve, bizalmasan beszélgetett egy mellette ülő legénnyel.

A látványra Bandi mindkét kezét szájára szorítá, hogy elfojtsa a kitörni akaró kiáltást. — Tehát valóban igaz! — Néhány pillanatig öntudatlanul állott ott, míg magához térvén, úgy elnyargalt, mint akit kísértetek üznek.

A zajra, mit okozott, Mari ijedtében hangosan felsikoltott. Kedvese magához szorítá a megijedt leányt és szerelmes szavaival igyekezett bátorítani.

— De hátha Bandi volt?! Istenem akkor végem van, már tegnap is olyan hidegen nézett rám, nem úgy mint máskor. En azt hiszem, hogy sejt valamit viszonyunkról.

— Dehogy ő volt szentem. Hallottam tegnap, hogy a ménest gyanus emberek kerülgetik, bizonyára azt őrzik most mindnyájan.

E szavak egy kissé megvigasztalták a leányt, de azért nem birta elfelejteni Bandi fenyegető magatartását, mit a tegnapi látogatása alkalmával tanusított. Félt, reszkett. Oda simult a legényhez, ki átkarolta derekát és egy forró csókot nyo-

ket ölel fel, nem úgy volt ez azonban a jelzett napon. A Tisza ellenrészén az Uj-Csárda körül nagy jég s vihar; Hantháza Kötörés tájékán s ezektől felfelé még eső sem volt, községünkben már fákat tördelt, háztetőket bontott meg, a szántó földeken a kereszteket, vontatókat kuszálta szét a vihar, nagy eső jég nélkül, ellenben Mártélytól Vásárhely felé részben igen csekély, részben semmi eső nem volt. Másnap egyik helyen szünetelt a munka, mert minden megázott, ettől 3-5 kilométerre pedig zavartalanul folyt a mezei munka. Falb f. hó 22-ére jósolta a vihart. Ebből az alkalomból ideiglatjuk ama kritikus napokat, melyek Falb Rezső szerint még ez év folytán várhatók: Első rendűek: augusztus 21, szeptember 19, október 18. Másodrendűek: szeptember 5, november 3, november 17, december 3. Harmadrendűek: augusztus 6, december 17.

— **Szemle.** E hó 26 és 27-én községünkben időzött Hubass Mihály csendőr alezredes, csendőr kerületi parancsnok s beható szemlét tartott a csendőrörs felett kiterjesztve vizsgálatát a legkisebb részletekre is. A látottak s tapasztaltak felett megelégedését kifejezve más őrsök látogatására távozott.

— **Halálozás.** Schuster Constantin váci püspök f. hó 23-án meghalt. Mintán községünk is a váci püspökség egyházi joghatósága alá tartozik, közöljük a váci

székes káptalannak a püspök halála alkalmából kiadott gyászjelentését, mely így szól:

A váci székesegyházi káptalan saját és az egyházmegyebeli papság nevében mély megilletődéssel és fájdalommal szívvvel tudatja, hogy: Nagyméltóságú és Főtisztelendő Schuster Constantin váci püspök, bölcsészettudor, császári és apostoli királyi felsége valóságos belső titkos tanácsosa, a jeles Lipót és Ferencz József rendek nagykeresztes vitéze, az I. oszt. Vaskoronarend tulajdonosa, Eperjes és Szolnok városok diszpolgára, élete 82-ik, áldozásának 59-ik, váci püspökségének 13-ik évében a haladók szentségének, ismételten, a legbuzgóbb áhitattal történt felvétele és pápa U szentsége áldásának elnyerése után, Isten szent akaratában való nyugodt megadással, f. évi július hó 23-án délután fél 4 órakor végelgyengülésben az Urban csendesen elhunyt. A meboldogult tetemei f. hó 26-án reggeli fél 9 órakor a püspöki széklakban leendő előzetes beszertelés után fognak a székesegyházba átvitetni onnan pedig a megtartandó ünnepélyes gyázmise végeztével, a székesegyházi sirboltban örök nyugalomra tétetni. A nagy halottban a szent egyházunk kiváló apostolát, a haza és a trón törhetlen hívét, a tudományos és nevelő intézetek páratlan bőkezű maecenasukat gyászolják, miért is áldott marad az ő emléke a hálás utókor nemzedékeinél, s nagy neve fényelni fog az idők végeig! Vácson, 1899. július 24-én. Nyugodjék békében, az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Szaj és körömfájás.** A gr. Károlyi uradalom Kis-Királysági majorjában a szarvasmarhák közt szaj és körömfájás ütötte fel fejét. Indokolt agodalommal vette a hirt e baj fellépéséről a fölmvelési miniszter a szegedi kiállítás végett, — melyre a legrosszabb hatással volna a baj — s ép azért Egresi Péter állami állatorvost a helyszínére küldte ki a szükséges teendők megállapítása végett.

E hó 27-én pedig Hufnagel Jakab megyei állatorvos Pusztaszerre utazott, hol a cseléd jószágállományban szinte szaj és körömfájás tüneteit észlelték. Hasonló bajról értesítenek bennünket Derekegyházáról is.

— **Postaszekrény.** Már egy ízben lapunkban hangsúlyoztuk a közönség kényelme miatt, hogy egy levélgyűjtő szekrény a piactér egy pontján állíttassék fel. Ertesülünk, hogy Baksay Illés kereskedő folyamodott a m. kir. postaigazgatósághoz az iránt, hogy egy ily postaszekrény házára függesztetnék. A postaigazgatóság ez ügyben véleményes jelentést kért a helyi előjáróságtól, egyben felhívja ezt, vajlandó-e viselni a költségeket, mivel a levélgyűjtő szekrény kezelése jár? Az előjáróság javaslatát akként adta meg jelzett igazgatóságnak, hogy Baksay kérelmének hely adassék azzal, hogy egyben postabélyeg elárusítási jogot is engedélyezzen az igazgatóság nevezettnek, azonban tekintettel a 90%-os pótdóra,

mott halvány arcára. S aztán a holnap nap szép reményével váltak el egymástól.

Mari szobájába ment s lefeküdt. De nem birt aludni. Az izgatottság egészen megzavarta idegeit. Folyton az lebegett szeméi előtt: hátha ő volt? Es, ha ő volt Istenem akkor... Kezdte belátni, hogy rosszul cselekedett. De hát Istenem mit tehettem ellene, mikor az ő képe lebegett folyton szeméim előtt és a szívem folyton azt susogta, hogy őt szeressem...

Ily gondolatok gyötörték egész éjen keresztül, míg végre reggel felé a jótékony álom zárta le szeméit.

* * *

Másnap Bandi alig várta, hogy a lenyugvó nap utolsó sugara is letűnjék az ég aljáról.

Szépen megtisztálkodott, göndör haját kifésülte, kis bajuszkáját szépen kipödörte és azzal az elhatározással indult utnak, hogy leszámol a leánynyal.

Midőn odaért a kert kiskapujához, azt bezárva találta. Zörgetett és Mari nyomban ott termett, hogy azt kinyissa.

— Jó estét angyalom, szóla Bandi kissé száraz hangon, miközben egy mosolyt erőltetett kikelt arcára.

— Jó estét Bandi. Hogy jött most ilyen későn?

— Bent jártam a faluban a jegyző urnál és nem kerülhettem el a házatokat, hogy be ne jöjjenek.

De miért olyan bánatos, talán valami baja történt?

— Fiatal ember mindjárt bánatos, mihelyt rossz hírt hall.

— Rossz hírt? — Miféle rossz hírt?

— Miféle rossz hírt? ... Hát azt hallottam Mari, hogy megcsaltál, — mást

szeretsz — az öreg bíró fiát... Palit... Szólj, igaz ez?

A leánynak önkénytelenül is eszébe jutott a tegnapi jelenet. Most már teljesen tisztában volt vele, hogy Bandi volt, ki őket megleste.

Kétségbe volt esve. Mit tegyen? — Bevallja-e az igazat, vagy hazudjon? — Hazugság nem segít, mert Bandi úgy is tud már mindent. Gondolkozott, mit tegyen? ...

— Szólj hát igaz-e, a mit? ...

— Ne faggason Bandi, hiszen ugyis tudja ...

— Hogy megcsaltál! — Igen, ez a te szerelmed. — Tudod-e mit fogadtál tavaly itt e padon, hogy holtig fogsz szeretni és hogy nálam nélkül a világ read nézve semmi. Es most megcsaltál. Megszegted fogadásodat. Tudod-e mit mondtam akkor, hogy: „ha megcsalsz Mari, reszkess haragomtól.”

Mari nem hallá-már a sok szemrehányást, mert a mint a fenyegető szavakat hallotta, ájulás vett rajta erőt és a földre rogyott.

Bandi még mindig folytatni akarta szemrehányásait, mikor a lábainál összegrogyott leány megszólalt mély kísérteties hangon:

— Bandi, hagyjon békében, amit akkor fogadtam, ... csak gyerekeszszel tettem ...

Bandit mintha villám érte, midőn e szavakat hallá annak a leánynak ajkáról, kit úgy szeretett, mint még szegény öreg szüleit sem. Nem, ezt eltérni nem lehet. „Jól van, ha az enyém nem lesz úgy a másé sem!” ...

Uly borzasztó gondolatok cikáztak keresztül lázas agyán, miközben egy éles

kést húzott elő csizmájából.

A leány kiáltani akart, de ereje végkép elhagyta. Nem volt képes egy árva hangot sem hallatni.

— Meghalsz Mari! Megesküdtél, hogy hü leszél ... és mégis ... megcsaltál ...

Mint vadállat vetette magát a védetlen leányra. Bal kezével átfogá annak derekát és mélyen ütő kését a dagadó kebelbe.

Csak egy halk sóhaj volt csupán hallható a leány ajkáról, mely halálát jelző.

Bandi mintegy örült állott a véres tetem felett.

— Látod Mari, ugye mondtam, hogy megfogsz lakolni hütlenségédért. Miért csaltál meg? ...

Szólj! ... Miért csukod össze átkozott ajkaidat, melylyel annyiszor elsusogtad: „csak egyedül téged foglak szeretni.”

Midőn eszmélni kezdett, fájdalmasan kiáltott fel: „Megöltelek!” és lerogyott a leány holt teteméhez.

— Meghalt! ... Meghalt! ...

Felugrott, mintegy örült és futva hagyá el a kertet.

Harmadnapra a halászok egy férfi holttestet fogtak ki a szőke Tisza csendes habjai közül. A Bandi holtteste volt ...

* * *

Igy vitt a hütlenség átka két fiatal életet a rideg sirba, kik egykor úgy szerették egymást ...

Ambrus Gáspár.

a kezelési költségek fedezéséhez hozzá nem járulhat. Nézetünk szerint Baksay postabélyeg elárulási jogot nem nyerhet, mert már ilyenekkel bir a Baksay közvetlen közelében Altwer Baruch, hanem megfelelőbb lenne a dolog, ha a levélgyűjtő szekrény Altwer házában függesztetnék ki.

— **Földbérlet változás.** Ifj. Khon Armin fővárosi vagyonos buzakereskedő Illés Jenőtől, az eddigi bérletétől átvette az újmajori és tömörkényi majorokat. Nevezett új bérlet az egyik majorban mintegy 30,000 forint költséggel szeszgyártást fog létesíteni.

— **Bumszti Mindszente.** Klein Simon a nagypinczét szórakozó helyül rendezte be földalatti kuglizóval. Mint értesülünk a mulató hely megnyitása ma lesz. Az egészhez azt a kommentárt fűzzük: jó jel, hogy kezdenek érdeklődni a nagy pince helyisége iránt, vajha Klein Simon ur ez új vállalatát úgy sikerülne, hogy kedvet kapna a nagy pinczét tető alá is venni s a kertet rendezni.

— **Ejji látogatás.** 27-ikének éjjelén a Nagy-Széken lakó Rispásné Dobos Piros lakásán, illetve a ház kis kapuján egy vendég jelentkezett. Hogy nem valami szalonias ember volt az illető, mutatja az, hogy a zárt kaput felfeszítette, bejutván ekként az udvarba, hasonló módon óhajtott a konyha ajtón át a ház belsejébe jutni. A szobában egyedül levő Dobos Piros rosszat sejtve az ablakon át az utcára ugrott s felköltve a szomszédot s annak nejét, visszamentek a kelletlen vendég megtekintésére s meg is találták az udvaron egy fa mellé huzódva s fel is ismerték az illetőt, ki csakis a közeledő éjjeli örök zajára oldott kereket. Természetesen nem az általa kinyitott kapu át távozott a fenyegető kelepcze ellen. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy az illető mint mint éjjeli lovag-e avagy mint betörő tolvaj kívánta-e Dobos Piros lakásán tiszteletét tenni?

CSARNOK.

Ötven év előtt.

1849. július 24. Rüdiger orosz tábornok alkura szólítja Görgeit, a miből azonban nem lett semmi. Pöltenberg Görömbölynél megütközik az oroszokkal.

1849. július 25. Klapka váratlanul meglepi Tatát, hol többi közt a bécsi postát és az osztrák titkos rendőrség fekete könyvét kézre keríti.

1849. július 26. Goresakoff orosz vezér Korponai ezredet Poroszlórol elkergeti.

1849. július 27. Leiningen Ernő gróf a geszthelyi harcban győz az osztrák Grabbe felett, a minnek következtében Görgei Tokajnál átkelhet a Tiszán.

1848. július 28. A kormány Mészáros Lázár hadügyminisztert küldi a Szt. Tamási táborba, hogy az áruló Bechtoldtól vegye át a vezértséget.

1849. július 29. Perczelt fölmentik a fővezérségtől, elkezdik az alkudozást a helyettesítésre. Szemerét és Battyányit Görgei táborába küldik, alkudni az orosz-szal.

1849. július 30. Szegeden az ország-

gyűlés Kossuth felszólítására hatvan milliós költséget szavaz meg. Dembinszky átveszi a fővezérséget.

* * *

A Magyar hirlapirodalom története
Hazánkban a múlt század első negyedében, Pozsonyban latin nyelven jelent meg az első hirlap. 1731-ben Budán keletkezett egy német nyelvű s Szeben nem rég ünnepelte ma is fönnálló lapjának százados fordulóját. A magyar hirlapirodalom azonban csak 120 éves multtal bir. Az első magyar hirlapot 1780-ban Pozsonyban Ráth Mátyás „Magyar Híradó“-cimen indította meg, melynek szerkesztését 1783. évben barczafalvi Szabó Dávid és Révay Miklós vette át, 1787-ben pedig Szacsvai Sándorra szállt a szerkesztőség, ki lapjának címét „Magyar Kurir“-ra változtatta s egyúttal a lap kiadását Pozsonyból Bécsbe helyezte át. 1793-ban a szerkesztés Décsi Sámuelre hárult, ki azt 1797-től 1815-ig Pánczél Dániellel társaságban vitte; az utóbb említett évtől 1822-ig azonban a szerkesztő egyedül Pánczél volt, ki 1828-ban Igaz Sámuelre követt s ez időtől az utolsó szerkesztő Márton József volt, a ki is 1834-ben lapját megszüntette.

Ez volt az első magyar lap története. A második magyar lap 1788-ban Pánczél Dániel által „Magyar Merkurius“-cím alatt adatott ki. 1793-tól ez is Bécsben adatott ki, de 1797-ben megszűnt s a mint említém, a „Magyar Kurir“-szerkesztőségénél folytatta hirlapirodalmi működését.

A harmadik magyar hirlap a Görög Demeter és Kerekes Sámuel által 1789-ben megindított „Hadi és más nevezetes történetek“-című lap volt, mely 1792-től „Magyar Hirmondó“-nevet vett fel, 1803-ban már megszűnt, mi alatt Erdélyben egy új lap, a „Magyar Hirvivő“ keletkezett.

Az egyedül álló „Magyar Kurir“-nak 1806-ban méltó s életrevaló társa keletkezett. Kulcsár István ekkor indította meg a „Hazai tudósításokat“, melynek címe 1812-ben „Hazai és külföldi tudósítások“-ra változott, sőt ez évben már a „Hasznos Mulatságok“ melléklappal is megbővült. Kulcsár lapja igen kedvelt volt, címét 1839-ben „Nemzeti Ujság“-ra változtatta s ez 1849-ig fönnállt, a midőn ismét címben történt változással rövid idő múlva megszűnt. A magyar közönségnek 1830-évig tehát két hirlapja volt. Ez évben szaporodott fel azok száma már tízre: köztük a „Jelenkor“ s melléklapja a „Társalkodó“, a melynek megindítására az engedélyt még Kisfaludy Károly nyerte el, de ő jogát Helmeccy-re ruházta.

A „Jelenkor“ 1848-ban szűnt meg. Az 1843. évtől fogva Széchenyi politikai cikkei e lapban jelentek meg, mely egyébként a konzervetivek közleményének tekintetett.

Az 1837. évben Orosz „Hirnök“ című lapot indított meg, mely „Századunk“ melléklapjával együtt 1845-ben szűnt meg.

A „Hirnök“ volt az első lap, mely a törvényhatóságok beléletének ismertetésére s általában a közügyek haladásának feltüntetésére figyelmet fordított s a megyegyűlésekről rendszeres tudósításokat közölt.

(Folyt. köv)

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Mindszent község váltságügyi bizottsága részéről közhírré tétetik, miszerint a Kurczaréti 12 évre haszonbérbe adandó földek árverezése a helyszínén **folyó évi augusztus hó 7-ik és következő napjain,** mindenkor a délelőtti órákban fog eszközölni, mihez az árverezők meghívottnak.

Hivatalos órákban az árverési feltevések az aljegyzői hivatalban megtekinthetők.

Mindszent, 1899. július 14.

Tóth Mihály

3-3.

biró.

Tekepálya megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a nagy pinczében egy

tekepályát

állítottam be és azt a mai kor igényeinek megfelelően szereltem fel, amilyen csak a fővárosban látható.

Szives pártfogásért esedezik

KLEIN SIMON.

Ugyanott kőbányai korona- és király sör, kitűnő borok kaphatók a legmérsékeltebb árak mellett.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Születtek:

Kecskeméti Imre, Balog János, Tábit Ferencz, Antai Anna, Nagy Anna.

II

Meghaltak:

Tábit Ferencz 1 napos születési gyengeség. Kispál Rozál 26 éves tüdőgümőkór. Herczeg Anna 18 napos ránggörcsök. Szabó Mária 1 éves hörghurut.

Szerkesztői üzenetek.

T. Gy. Szegvár. Sorait már rég nem vettük.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Weisz Igáncz.